

Số: 118/HD-STNMT

Sơn La, ngày 10 tháng 5 năm 2022

HƯỚNG DẪN

Thực hiện một số tiêu chí, chỉ tiêu về môi trường thuộc Bộ tiêu chí quốc gia về xã nông thôn mới, xã nông thôn mới nâng cao trên địa bàn tỉnh Sơn La giai đoạn 2021 – 2025

Căn cứ Công văn số 2155/BTNMT-TCMT ngày 27/4/2022 của Bộ Tài nguyên và Môi trường về việc hướng dẫn thực hiện một số tiêu chí, chỉ tiêu thuộc Bộ tiêu chí quốc gia về nông thôn mới các cấp giai đoạn 2021 – 2025 thuộc phạm vi quản lý nhà nước của Bộ Tài nguyên và Môi trường. Thực hiện Công văn số 1488/UBND-KT ngày 28/4/2022 của UBND tỉnh Sơn La về việc hướng dẫn thực hiện một số tiêu chí, chỉ tiêu thuộc Bộ tiêu chí quốc gia về nông thôn mới các cấp giai đoạn 2021 – 2025 thuộc lĩnh vực quản lý nhà nước của Bộ Tài nguyên và Môi trường.

Thực hiện nhiệm vụ được giao, Sở Tài nguyên và Môi trường ban hành hướng dẫn thực hiện một số tiêu chí, nội dung tiêu chí (sau đây gọi tắt là chỉ tiêu) về môi trường thuộc Bộ tiêu chí quốc gia về xã nông thôn mới, xã nông thôn mới nâng cao trên địa bàn tỉnh Sơn La giai đoạn 2021 – 2025 như sau:

I. Phạm vi áp dụng

Hướng dẫn này áp dụng trong tổ chức triển khai thực hiện, đánh giá, thẩm định tiêu chí, chỉ tiêu về môi trường thuộc Bộ tiêu chí quốc gia về xã nông thôn mới, xã nông thôn mới nâng cao trên địa bàn tỉnh Sơn La giai đoạn 2021-2025.

II. Đối tượng áp dụng

Ủy ban nhân dân các huyện, xã; cơ quan, tổ chức có liên quan đến xây dựng nông thôn mới, nông thôn nâng cao trên địa bàn tỉnh Sơn La giai đoạn 2021-2025.

III. Nội dung

1. Hướng dẫn thực hiện một số tiêu chí, chỉ tiêu về môi trường thuộc Bộ tiêu chí quốc gia về xã nông thôn mới giai đoạn 2021 – 2025 (tại mục 1 Phụ lục kèm theo Hướng dẫn).

2. Hướng dẫn thực hiện một số tiêu chí, chỉ tiêu về môi trường thuộc Bộ tiêu chí Quốc gia về xã nông thôn mới nâng cao giai đoạn 2021 – 2025 (tại mục 2 Phụ lục kèm theo Hướng dẫn).

IV. Tổ chức thực hiện

1. UBND các xã tự đánh giá mức độ đạt được, có tham khảo và thống nhất với các đơn vị có liên quan (Phòng TN&MT huyện, thành phố; Phòng NN&PTNT huyện/Phòng Kinh tế đối với thành phố; Trạm Y tế xã; Tổ, đội thu gom rác...) và chịu trách nhiệm về số liệu báo cáo.

2. UBND các huyện, thành phố chỉ đạo các phòng, đơn vị chức năng tuyên truyền, thực hiện các nội dung hướng dẫn; bố trí nguồn lực đảm bảo thực hiện đúng các yêu cầu của các tiêu chí, chỉ tiêu; thẩm tra kết quả/báo cáo của UBND các xã.

3. Phòng Tài nguyên và Môi trường các huyện, thành phố có trách nhiệm là cơ quan đầu mối tổng hợp, đánh giá việc thực hiện các tiêu chí, chỉ tiêu về môi trường định kỳ (06 tháng, năm) Báo cáo kết quả về Sở Tài nguyên và Môi trường để tổng hợp báo cáo UBND tỉnh và Bộ Tài nguyên và Môi trường theo quy định.

Trong quá trình triển khai thực hiện, nếu có vấn đề vướng mắc, phát sinh, đề nghị quý Cơ quan gửi văn bản về Sở Tài nguyên và Môi trường (qua Phòng Quản lý môi trường, ông Thiệu Quang Phi Hùng, điện thoại: 0988.834.988) tầng 3, 4 Tòa nhà T2, Trung tâm Hành chính tỉnh, Khu Quảng trường Tây Bắc, thành phố Sơn La, tỉnh Sơn La.

Hướng dẫn này thay thế Hướng dẫn số 90/HD-STNMT ngày 11/4/2018 và Hướng dẫn số 193/HD-STNMT ngày 18/6/2018 của Sở Tài nguyên và Môi trường. /

Nơi nhận:

- TT UBND tỉnh (b/c);
- Ủy ban nhân dân các huyện, thành phố;
- Các sở, ban, ngành;
- Văn phòng Điều phối nông thôn mới tỉnh;
- Ban Giám đốc Sở;
- Trung tâm CNTT TN&MT (để đăng tải);
- Lưu: VT, QLMT, Hùng. 02b.

GIÁM ĐỐC

Nguyễn Đức Lực

PHỤ LỤC

Hướng dẫn thực hiện một số tiêu chí, chỉ tiêu về môi trường thuộc Bộ tiêu chí quốc gia về xã nông thôn mới, xã nông thôn mới nâng cao trên địa bàn tỉnh Sơn La giai đoạn 2021 – 2025

(Kèm theo Hướng dẫn số /HD-STNMT ngày tháng 5 năm 2022 của Sở Tài nguyên và Môi trường)

1. Hướng dẫn thực hiện một số tiêu chí, chỉ tiêu về môi trường thuộc Bộ tiêu chí quốc gia về xã nông thôn mới giai đoạn 2021 - 2025

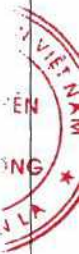
Tên tiêu chí	Nội dung tiêu chí	Hướng dẫn thực hiện	Hướng dẫn đánh giá
Môi trường và an toàn thực phẩm	17.2. Tỷ lệ cơ sở sản xuất - kinh doanh, nuôi trồng thủy sản, làng nghề đảm bảo quy định về bảo vệ môi trường (BVMT)	<p>1. Đối tượng/phạm vi</p> <p>- “<i>Cơ sở sản xuất, kinh doanh</i> là doanh nghiệp, hợp tác xã, hộ gia đình và các tổ chức hoạt động sản xuất, kinh doanh”.</p> <p>- “<i>Làng nghề</i> là một hoặc nhiều cụm dân cư cấp thôn, ấp, bản, làng, buôn, phum, sóc hoặc các điểm dân cư tương tự tham gia hoạt động ngành nghề nông thôn”.</p> <p>2. Yêu cầu/quy định cụ thể</p> <p>(1) Đối với cơ sở sản xuất, kinh doanh, nuôi trồng thủy sản thuộc đối tượng phải lập hồ sơ môi trường:</p> <p>- Cơ sở sản xuất tiểu thủ công nghiệp, nông nghiệp, chế biến phải phù hợp với quy hoạch.</p> <p>- Có Báo cáo đánh giá tác động môi trường (ĐTM); cam kết BVMT, kế hoạch BVMT, Đề án BVMT được cấp có thẩm quyền phê duyệt hoặc có Báo cáo ĐTM; Giấy phép môi trường hoặc Đăng ký môi trường được cấp có thẩm quyền cấp/tiếp nhận theo quy định.</p> <p>- Có công trình/biện pháp thu gom, xử lý chất thải theo quy định.</p> <p>- Chất thải rắn (CTR), chất thải nguy hại (CTNH) được thu gom, phân loại, lưu giữ, chuyển giao đến các đơn vị có chức năng xử lý theo quy định.</p> <p>- Nước thải được thu gom và xử lý đáp ứng yêu cầu về BVMT theo quy</p>	<p>1. Phương pháp đánh giá</p> <p>- Thống kê số lượng cơ sở sản xuất, kinh doanh, nuôi trồng thủy sản thuộc đối tượng phải lập hồ sơ môi trường (<u>yêu cầu bắt buộc đạt 100%</u>); cơ sở sản xuất, kinh doanh, nuôi trồng thủy sản không thuộc đối tượng phải lập hồ sơ môi trường (<i>không bao gồm cơ sở sản xuất, kinh doanh trong khu sản xuất, kinh doanh, dịch vụ tập trung (gồm khu công nghiệp, khu chế xuất, khu công nghệ cao và khu chức năng sản xuất công</i></p> <p>1. Hồ sơ minh chứng đối với mục (1) và (2)</p> <p>- Danh mục cơ sở sản xuất, kinh doanh, nuôi trồng thủy sản (địa chỉ, loại hình/quy mô sản xuất.</p> <p>- Quyết định phê duyệt hồ sơ môi trường (nếu có).</p> <p>- Các hồ sơ minh chứng kết quả thực hiện công tác BVMT của cơ sở (nếu có).</p> <p>2. Hồ sơ minh chứng đối với mục (3)</p> <p>- Văn bản công nhận</p>

		<p>định.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Quản lý bụi, khí thải theo quy định. - Thực hiện nghĩa vụ tài chính theo quy định của pháp luật BVMT về thuế, phí, lệ phí. - <i>Ngoài ra</i>, đối với các cơ sở nuôi trồng thủy sản cần đáp ứng: <p>+ Quy định về quản lý nhà nước hoạt động thủy sản.</p> <p>+ Không sử dụng thuốc thú y thủy sản, hóa chất đã hết hạn sử dụng hoặc ngoài danh mục cho phép trong nuôi trồng thủy sản theo quy định.</p> <p>+ Đáp ứng yêu cầu theo các quy định về điều kiện nuôi thủy sản như: QCVN 02-22:2015/BNNPTNT - Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về Cơ sở nuôi cá lồng/bè nước ngọt - Điều kiện bảo đảm an toàn thực phẩm và BVMT; QCVN 02-19:2014/BNNPTNT - Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về Cơ sở nuôi tôm nước lợ - Điều kiện bảo đảm vệ sinh thú y, BVMT và an toàn thực phẩm; QCVN 01-80:2011/BNNPTNT - Cơ sở nuôi trồng thủy sản thương phẩm - Điều kiện vệ sinh thú y...</p> <p><i>(2) Đối với cơ sở sản xuất, kinh doanh, nuôi trồng thủy sản không thuộc đối tượng phải lập hồ sơ môi trường:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Cơ sở sản xuất tiểu thủ công nghiệp, nông nghiệp, chế biến phải phù hợp với quy hoạch (nếu có). - Có công trình/biện pháp thu gom, xử lý chất thải theo quy định. - CTR, CTNH được thu gom, phân loại, lưu giữ, chuyển giao đến các đơn vị có chức năng xử lý theo quy định. - Nước thải được thu gom và xử lý đáp ứng yêu cầu về BVMT theo quy định. - Quản lý bụi, khí thải theo quy định. - Thực hiện nghĩa vụ tài chính theo quy định của pháp luật BVMT về thuế, phí, lệ phí (nếu có). 	<p><i>ng nghiệp của khu kinh tế) và trong cụm công nghiệp.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Không thống kê số lượng khu sản xuất, kinh doanh, dịch vụ tập trung và cụm công nghiệp (<i>được đưa vào đánh giá ở cấp huyện</i>). - Thống kê số lượng làng nghề được công nhận (<i>bao gồm các cơ sở sản xuất, kinh doanh trong làng nghề</i>). <p>2. Phương pháp xác định</p> <p>Tỷ lệ cơ sở sản xuất - kinh doanh, nuôi trồng thủy sản, làng nghề đảm bảo quy định về BVMT (%) = Số cơ sở sản xuất - kinh doanh, nuôi trồng thủy sản, làng nghề đảm bảo quy định về BVMT / Tổng số cơ sở sản xuất - kinh doanh, nuôi trồng thủy sản, làng nghề trên địa bàn x 100% (<i>Tỷ lệ % và số lượng cụ thể</i>).</p>	<p>làng nghề.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Văn bản phê duyệt phương án BVMT làng nghề. - Có/không có hạ tầng BVMT. - Có/không có tổ chức tự quản BVMT làng nghề. - Hồ sơ hạ tầng BVMT.
--	--	--	---	--

	<p>(3) Đối với làng nghề <u>được công nhận</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Có Quyết định công nhận làng nghề được cấp có thẩm quyền phê duyệt. - Có phương án BVMT làng nghề được UBND cấp huyện phê duyệt. - Có tổ chức tự quản về BVMT. - Có hạ tầng về BVMT làng nghề, bao gồm: <ul style="list-style-type: none"> + Có hệ thống thu gom nước thải, nước mưa bảo đảm nhu cầu tiêu thoát nước của làng nghề. + Hệ thống thu gom, thoát nước và xử lý nước thải tập trung (nếu có) bảo đảm nước thải sau xử lý đáp ứng yêu cầu về BVMT. + Có điểm tập kết CTR đáp ứng yêu cầu kỹ thuật về BVMT; khu xử lý CTR (nếu có) bảo đảm quy định về quản lý CTR hoặc có phương án vận chuyển CTR đến khu xử lý CTR nằm ngoài địa bàn. + Các cơ sở, hộ gia đình sản xuất trong làng nghề phải thực hiện các quy định về đánh giá tác động môi trường, cấp giấy phép môi trường hoặc đăng ký môi trường theo quy định của pháp luật về BVMT. Công trình BVMT của cơ sở, hộ gia đình sản xuất trong làng nghề phải đáp ứng các yêu cầu theo quy định; + Cơ sở, hộ gia đình sản xuất thuộc ngành, nghề không khuyến khích phát triển tại làng nghề có trách nhiệm thực hiện quy định tại khoản 2 Điều 56 Luật BVMT năm 2020 và tuân thủ kế hoạch di dời, chuyển đổi ngành, nghề sản xuất theo quy định của cơ quan nhà nước có thẩm quyền. 		
<p>17.3. Cảnh quan, không gian xanh - sạch - đẹp, an toàn; không để xảy ra tồn đọng nước thải sinh hoạt tại các khu dân cư tập trung</p>	<p>1. Đối tượng/phạm vi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cảnh quan không gian xanh: Đường xã, liên xã, đường trục thôn, liên thôn và các khu vực công cộng trồng cây xanh, cây bóng mát (<i>chi tiết đất cây xanh sử dụng công cộng tại điểm dân cư nông thôn thực hiện theo hướng dẫn của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tại chỉ tiêu số 17.4</i>). - Cảnh quan không gian sạch: Đường trục thôn, liên thôn được trang bị thùng đựng rác hoặc bố trí điểm tập kết rác hợp lý; kênh mương được vệ 	<p>1. Phương pháp đánh giá</p> <ul style="list-style-type: none"> - Số km đường xã, liên xã, đường trục thôn, liên thôn và các khu vực công cộng được trồng hoa, cây bóng mát, cây cảnh, thảm 	<p>1. Hồ sơ minh chứng</p> <ul style="list-style-type: none"> - Văn bản về quy hoạch có liên quan. - Quy ước, hương ước có nội dung về BVMT (nếu có).

		<p>sinh, nạo vét, khơi thông dòng chảy, phát quang, kè bờ; không có hiện tượng tồn đọng nước thải sinh hoạt tại các khu dân cư tập trung và rác thải dưới kênh mương thoát nước.</p> <p>- Cảnh quan không gian đẹp: Đường trục thôn, liên thôn được trồng hoa hoặc cây cảnh; tỷ lệ hộ gia đình chỉnh trang nhà ở, cải tạo vườn tạp.</p> <p>- An toàn: Hệ thống thoát nước được xây dựng đảm bảo an toàn cho người dân theo quy định; khu vực, công trình công cộng có nguy cơ xảy ra tai nạn thương tích cần được cảnh báo và thực hiện các biện pháp quản lý; có kế hoạch và thực hiện kế hoạch vệ sinh môi trường thường xuyên, định kỳ.</p> <p>2. Yêu cầu/quy định cụ thể</p> <p>Có phương án và tổ chức thực hiện việc xây dựng cảnh quan, môi trường xanh - sạch - đẹp, an toàn phù hợp với đặc điểm kinh tế, sinh thái, văn hóa của địa phương, có sự tham gia của cộng đồng, lồng ghép trong quy ước, hương ước, cụ thể:</p> <p><i>(1) Đối với hệ thống cây xanh</i></p> <p>- Đầu tư, hoàn thiện hệ thống cây xanh (gồm cả cây bóng mát, cây cảnh, cây hoa và thảm cỏ...) đảm bảo các yêu cầu chủ yếu sau:</p> <p>+ Phù hợp với quy hoạch được phê duyệt; không gian xanh, bao gồm không gian xanh tự nhiên (rừng, đồi, núi, thảm thực vật ven sông, hồ và ven biển) và không gian xanh nhân tạo (công viên, vườn hoa, mặt nước...) phải được gắn kết với nhau thành một hệ thống liên hoàn; kết hợp với quy hoạch trồng cây phòng hộ ngoài đồng ruộng, cây phòng hộ chống cát ven biển, cây chống xói mòn để tạo thành một hệ thống cây xanh trong xã.</p> <p>+ Ưu tiên sử dụng các loại cây xanh bản địa, đặc trưng vùng miền và phù hợp với khu vực nông thôn, bảo vệ được các cây quý hiếm, cây cổ thụ có giá trị. Việc trồng cây không để ảnh hưởng đến an toàn giao thông, không làm hư hại đến các công trình của nhân dân và các công trình công cộng (không trồng cây dễ đổ, gãy); không gây ảnh hưởng đến vệ sinh môi trường (không tiết ra chất độc hại ảnh hưởng đến sức khỏe con người); không trồng các loài cây thuộc danh mục loài ngoại lai xâm hại theo quy</p>	<p>cỏ... và được trang bị thùng đựng rác hoặc bố trí điểm tập kết rác hợp lý.</p> <p>- Số km kênh mương được vệ sinh, nạo vét, khơi thông dòng chảy, phát quang, kè bờ.</p> <p>- Diện tích trồng cây xanh $\geq 2m^2$/người.</p> <p>- $\geq 70\%$ số hộ gia đình có diện tích trồng cây xanh thực hiện cải tạo vườn, chỉnh trang hàng rào bằng cây xanh hoặc các loại hàng rào khác nhưng có phủ cây xanh.</p>	<p>- Quy định/quy chế về giữ gìn vệ sinh, BVMT nơi công cộng; kế hoạch vệ sinh môi trường định kỳ.</p> <p>- Báo cáo kết quả thực hiện, bao gồm số liệu chi tiết.</p> <p>- Hình ảnh minh họa kèm theo.</p>
--	--	---	--	---

		<p>định.</p> <p>+ Ưu tiên trồng cây xanh ở các địa điểm công cộng như: Trụ sở xã, nhà trẻ, trường học, trạm y tế xã, trung tâm văn hóa thể thao, các chợ, cửa hàng dịch vụ...</p> <p><i>(2) Đối với hệ thống ao, hồ sinh thái</i></p> <p>Hệ thống ao, hồ sinh thái trong khu dân cư đảm bảo các yêu cầu chủ yếu sau:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Phù hợp với quy hoạch được phê duyệt. - Tạo mặt bằng thoáng, điều tiết khí hậu, tạo cảnh quan đẹp. - Có khả năng phát triển chăn nuôi, thủy sản, tạo nguồn lợi kinh tế (nếu có). - Nạo vét, tu bổ ao, hồ thường xuyên nhằm tạo không gian, cảnh quan sinh thái và điều hòa môi trường; có rào chắn, biển cảnh báo tại các khu vực có nguy cơ mất an toàn với người dân. - Các đoạn sông, kênh, rạch trong xã không có mùi hôi thối, không ứ đọng rác thải; không có tên trong danh sách khu, điểm ô nhiễm môi trường do UBND tỉnh phê duyệt. <p><i>(3) Đối với đường làng ngõ xóm</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Các tuyến đường đã được bê tông hóa hoặc rải cấp phối, đảm bảo không lầy lội khi có mưa. - Đã xây dựng hương ước về giữ gìn vệ sinh chung trong xã và các hộ gia đình. - Các hộ gia đình thực hiện cải tạo vườn, chỉnh trang hàng rào bằng cây xanh hoặc các loại hàng rào khác nhưng có phủ cây xanh. Hàng rào bằng cây phải được cắt tỉa gọn gàng, không vươn ra đường gây cản trở giao thông. - Các tuyến đường trong xã thông thoáng, không lấn chiếm lòng lề đường 		
--	--	---	--	--

		<p>và không xả rác bừa bãi không đúng vị trí tập kết theo quy định.</p> <p>- Tổ chức thu dọn vệ sinh, rác thải định kỳ (có tổ vệ sinh thường xuyên quét dọn vệ sinh, thu gom rác thải về nơi xử lý tập trung theo quy định).</p> <p><i>(4) Đối với khu vực công cộng</i></p> <p>- Các khu vực công cộng (chợ, đường giao thông, công viên, khu vui chơi, giải trí, nhà ga, bến xe, bến tàu, bến cảng, bến phà...) không có hiện tượng xả nước thải, CTR không đúng quy định, gây mất mỹ quan và ô nhiễm môi trường; không để vật nuôi gây mất vệ sinh nơi công cộng.</p> <p>- Đối với khuôn viên trụ sở UBND xã, trạm y tế, trường học và nhà văn hóa thôn, xóm phải được chỉnh trang, vệ sinh sạch sẽ, quy hoạch trồng cây xanh, cây hoa phù hợp cảnh quan và có nước sinh hoạt, nhà vệ sinh an toàn.</p> <p>- Ban hành, niêm yết công khai và tổ chức thực hiện quy định, quy chế về giữ gìn vệ sinh, BVMT nơi công cộng.</p> <p>- Tăng cường cải tạo ao, hồ, khu vực công cộng... thành các khu vui chơi giải trí, khu vực tập thể dục, khu sinh hoạt cộng đồng, khu vực học bơi cho trẻ em.</p>		
17.6. Tỷ lệ CTR sinh hoạt và CTR không nguy hại trên địa bàn được thu gom, xử lý theo quy định		<p>1. Đối tượng/phạm vi</p> <p>- CTR là chất thải ở thể rắn hoặc bùn thải.</p> <p>- CTR sinh hoạt (còn gọi là rác thải sinh hoạt) là CTR phát sinh trong sinh hoạt thường ngày của con người.</p> <p>- CTR không nguy hại (CTR thông thường) là CTR không thuộc danh mục CTNH hoặc danh mục chất thải công nghiệp phải kiểm soát có yếu tố nguy hại vượt ngưỡng CTNH.</p> <p>2. Yêu cầu/quy định cụ thể</p> <p>- CTR sinh hoạt được thu gom, xử lý theo quy định (do người dân tự thu gom, xử lý hoặc/và do đơn vị có chức năng thu gom, xử lý):</p> <p>+ Thu gom, vận chuyển CTR sinh hoạt.</p> <p>+ Xử lý CTR sinh hoạt.</p>	<p>1. Phương pháp đánh giá</p> <p>- Kiểm tra thực tế: Khảo sát các đường chính, các khu thương mại, các công viên, các điểm tập trung dân cư, các đầu mối giao thông và các khu vực công cộng đảm bảo.</p> <p>- Thống kê số hộ gia đình đăng ký thực hiện xử lý CTR sinh hoạt trên địa bàn.</p>	<p>1. Hồ sơ minh chứng</p> <p>- Kế hoạch/Phương án thu gom, vận chuyển, xử lý CTR được cấp có thẩm quyền phê duyệt.</p> <p>- Danh sách hộ gia đình đăng ký thực hiện xử lý CTR sinh hoạt trên địa bàn.</p> <p>- Báo cáo về công tác thu gom, xử lý chất thải CTR sinh hoạt và</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - CTR không nguy hại được thu gom, xử lý theo quy định: + Phân loại, lưu giữ, vận chuyển CTR công nghiệp thông thường. + Xử lý CTR công nghiệp thông thường. + Chất thải xây dựng. + Phụ phẩm nông nghiệp. - UBND xã có tổ chức hoạt động thu gom, vận chuyển CTR sinh hoạt và CTR không nguy hại đến nhà máy xử lý hoặc bãi chôn lấp hợp vệ sinh. 	<ul style="list-style-type: none"> - Thống kê khối lượng CTR sinh hoạt và CTR không nguy hại trên địa bàn. 2. Phương pháp xác định - Tỷ lệ rác sinh hoạt trên địa bàn được thu gom và xử lý theo quy định (%) = $\frac{\text{Tổng số hộ tham gia mạng lưới thu gom rác}}{\text{Tổng số hộ hiện có trên địa bàn}} \times 100\%$. - Tỷ lệ CTR không nguy hại được thu gom và xử lý theo quy định (%) = $\frac{\text{Tổng khối lượng CTR không nguy hại được thu gom, xử lý}}{\text{Tổng khối lượng CTR không nguy hại phát sinh trên địa bàn}} \times 100\%$. 	CTR không nguy hại bao gồm: khối lượng CTR phát sinh, biện pháp thu gom, xử lý, đơn vị thu gom, xử lý.
17.8. Tỷ lệ hộ có nhà tiêu, nhà tắm, thiết bị chứa nước sinh hoạt hợp vệ sinh và đảm bảo 3 sạch	1. Đối tượng/phạm vi <ul style="list-style-type: none"> - Nhà tiêu. - Nhà tắm. - Thiết bị chứa nước sinh hoạt. - Đảm bảo 3 sạch, bao gồm: Sạch nhà, sạch bếp, sạch ngõ (theo nội dung cuộc vận động “Xây dựng gia đình 5 không, 3 sạch” do Trung ương Hội 	1. Phương pháp đánh giá <ul style="list-style-type: none"> - Thống kê hộ có và chưa có nhà tiêu, nhà tắm, bể chứa nước sinh hoạt hợp vệ sinh và đảm bảo 3 sạch. 	1. Hồ sơ minh chứng <ul style="list-style-type: none"> - Danh sách hộ có và chưa có nhà tiêu, nhà tắm, bể chứa nước sinh hoạt hợp vệ sinh và đảm bảo 3 sạch. 	

		<p>Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam phát động (<i>Hội LHPN Việt Nam hướng dẫn nội dung này</i>).</p> <p>2. Yêu cầu/quy định cụ thể</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nhà tiêu hợp vệ sinh phải đảm bảo quy định về kỹ thuật theo QCVN 01:2011/BYT (Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về nhà tiêu - Điều kiện đảm bảo hợp vệ sinh) với các nội dung chính sau: <ul style="list-style-type: none"> + Được xây dựng khép kín; chất thải nhà vệ sinh không thải trực tiếp ra môi trường; không tạo môi trường cho ruồi, muỗi và các côn trùng khác sinh nở; không gây mùi hôi, khó chịu. + Có biện pháp cô lập được phân người, làm cho phân tươi hoặc chưa an toàn không thể tiếp xúc với người và động vật, tiêu diệt được các tác nhân gây bệnh có trong phân (virut, vi khuẩn). - Nhà tắm hợp vệ sinh đảm bảo các điều kiện sau: <ul style="list-style-type: none"> + Nhà tắm kín đáo có tường bao, có mái che. + Nước thải phải được xử lý và xả nước thải đúng nơi quy định. - <i>Bể chứa</i> nước sinh hoạt hợp vệ sinh đảm bảo các điều kiện sau: <ul style="list-style-type: none"> + Bể chứa phải có dung tích đủ lớn để đáp ứng nhu cầu sử dụng. + Sử dụng vật liệu làm bể chứa/dụng cụ chứa không có thành phần độc hại làm ảnh hưởng đến sức khỏe của người sử dụng và phù hợp với đặc điểm của từng vùng miền, khuyến khích sử dụng bể chứa nước được xây bằng gạch hoặc bê tông; lu, sành, khạp, chum, vại; dụng cụ trữ nước sinh hoạt bằng inox, nhựa. + Bể, dụng cụ trữ nước sinh hoạt phải có nắp đậy kín để ngăn ngừa các chất bẩn khác xâm nhập hoặc muỗi vào đẻ trứng; đối với lu, bể lớn cần có van lấy nước, van xả cặn và van xả tràn. + Vệ sinh bể trữ, lu vại trước khi chứa nước và định kỳ 3 tháng 1 lần; nếu dụng cụ chứa nước bị nhiễm bẩn, cần thau rửa ngay sau khi nước rút bằng Cloramin B, hoặc clorua vôi. 	<p>2. Phương pháp xác định</p> <p>Tỷ lệ hộ dân có nhà tiêu, nhà tắm, bể chứa nước sinh hoạt hợp vệ sinh và đảm bảo 3 sạch (%) = Số hộ dân có nhà tiêu, nhà tắm, bể chứa nước sinh hoạt hợp vệ sinh và đảm bảo 3 sạch / Tổng số hộ dân trên địa bàn x 100%.</p>	
--	--	---	---	--

17.11. Tỷ lệ hộ gia đình thực hiện phân loại CTR tại nguồn	<p>1. Đối tượng/phạm vi</p> <ul style="list-style-type: none"> - CTR sinh hoạt phát sinh từ hộ gia đình, cá nhân được phân loại theo nguyên tắc như sau: + CTR có khả năng tái sử dụng, tái chế. + Chất thải thực phẩm. + CTR sinh hoạt khác. <p>2. Yêu cầu/quy định cụ thể</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hộ gia đình, cá nhân ở nông thôn phát sinh CTR sinh hoạt sau khi thực hiện phân loại thực hiện quản lý như sau: + Khuyến khích tận dụng tối đa chất thải thực phẩm để làm phân bón hữu cơ, làm thức ăn chăn nuôi. + CTR có khả năng tái sử dụng, tái chế được chuyển giao cho tổ chức, cá nhân tái sử dụng, tái chế hoặc cơ sở có chức năng thu gom, vận chuyển CTR sinh hoạt. + Chất thải thực phẩm không thực hiện theo quy định khuyến khích sử dụng làm phân bón hữu cơ, thức ăn chăn nuôi phải được chuyển giao cho cơ sở có chức năng thu gom, vận chuyển CTR sinh hoạt. + CTR sinh hoạt khác phải được chứa, đựng trong bao bì theo quy định và chuyển giao cho cơ sở có chức năng thu gom, vận chuyển CTR sinh hoạt. - Hộ gia đình, cá nhân có trách nhiệm chuyển CTR sinh hoạt đã được phân loại đến điểm tập kết theo quy định hoặc chuyển giao cho cơ sở thu gom, vận chuyển CTR sinh hoạt. - UBND xã tổ chức triển khai hoạt động phân loại CTR sinh hoạt tại nguồn theo quy định, trong đó UBND xã hướng dẫn cụ thể việc phân loại thông qua tuyên truyền, vận động hoặc đưa vào quy ước, hương ước của địa phương. 	<p>1. Phương pháp đánh giá</p> <ul style="list-style-type: none"> - Số hộ gia đình, cá nhân trên địa bàn xã (không bao gồm phường, thị trấn). <p>2. Phương pháp xác định</p> <p>Tỷ lệ hộ gia đình thực hiện phân loại CTR tại nguồn (%) = Số hộ gia đình thực hiện phân loại CTR tại nguồn / Tổng số hộ dân trên địa bàn x 100%.</p>	<p>1. Hồ sơ minh chứng</p> <ul style="list-style-type: none"> - Báo cáo kết quả thực hiện, kèm theo số liệu chi tiết.
17.12. Tỷ lệ chất thải nhựa phát sinh trên địa	<p>1. Đối tượng/phạm vi</p>	<p>1. Phương pháp</p>	<p>1. Hồ sơ minh</p>

<p>bản được thu gom, tái sử dụng, tái chế, xử lý theo quy định</p>	<p>- Chất thải nhựa, bao gồm:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Sản phẩm nhựa sử dụng một lần là các sản phẩm (trừ sản phẩm gắn kèm không thể thay thế) bao gồm khay, hộp chứa đựng thực phẩm, bát, đĩa, ly, cốc, dao, thìa, đĩa, ống hút, dụng cụ ăn uống khác có thành phần nhựa được thiết kế và đưa ra thị trường với chủ đích để sử dụng một lần trước khi thải bỏ ra môi trường. + Bao bì nhựa khó phân hủy sinh học là bao bì có thành phần chính là polyme có nguồn gốc từ dầu mỏ như nhựa Polyme Etylen (PE), Polypropylen (PP), Polyme Styren (PS), Polyme Vinyl Clorua (PVC), Polyethylene Terephthalate (PET) và thường khó phân hủy, lâu phân hủy trong môi trường thải bỏ (môi trường nước, môi trường đất hoặc tại bãi chôn lấp CTR). <p>- Nguồn gốc phát sinh chất thải nhựa:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Từ hoạt động văn hóa, thể thao và du lịch (nếu có). + Từ hoạt động kinh tế trên biển (du lịch và dịch vụ biển, kinh tế hàng hải, khai thác dầu khí và tài nguyên khoáng sản biển, nuôi trồng và khai thác thủy sản...) (nếu có). + Tự hoạt động sinh hoạt hàng ngày của hộ gia đình, cá nhân, hoạt động sản xuất, kinh doanh, dịch vụ và từ các khu vực công cộng. <p>2. Yêu cầu/quy định cụ thể</p> <p>- Chất thải nhựa được thu gom, tái sử dụng, tái chế, xử lý theo quy định:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Tổ chức, cá nhân không thải bỏ chất thải nhựa trực tiếp vào hệ thống thoát nước, ao, hồ, kênh, rạch, sông và đại dương. + Chất thải nhựa phải được thu gom, phân loại để tái sử dụng, tái chế hoặc xử lý theo quy định của pháp luật; chất thải nhựa không thể tái chế phải được chuyển giao cho cơ sở có chức năng xử lý theo quy định. + Chất thải nhựa phát sinh từ hoạt động văn hóa, thể thao, du lịch và dịch vụ biển, từ hoạt động kinh tế trên biển (kinh tế hàng hải, khai thác dầu khí và tài nguyên khoáng sản biển, nuôi trồng và khai thác thủy 	<p>đánh giá</p> <p>- Chất thải nhựa phát sinh trên địa bàn theo các nguồn được nêu tại mục 1.</p> <p>2. Phương pháp xác định</p> <p>Tỷ lệ chất thải nhựa được thu gom, tái sử dụng, tái chế, xử lý (%) = $\frac{\text{Khối lượng chất thải nhựa được thu gom, tái sử dụng, tái chế, xử lý}}{\text{Tổng khối lượng chất thải nhựa phát sinh trên địa bàn}}$ x 100%.</p>	<p>chứng</p> <p>- Báo cáo kết quả thực hiện, kèm số liệu chi tiết.</p>
--	--	---	---

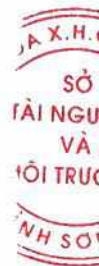
		<p>sản...) phải được thu gom, lưu giữ và chuyển giao cho cơ sở có chức năng tái chế và xử lý.</p> <p>+ Tổ chức, cá nhân sản xuất, nhập khẩu sản phẩm nhựa sử dụng một lần, bao bì nhựa khó phân hủy sinh học phải thực hiện trách nhiệm tái chế, xử lý theo quy định (<i>áp dụng đối với danh mục A.3. Bao bì nhựa tại Phụ lục 22 Nghị định số 08/2022/NĐ-CP ngày 10/01/2022 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật BVMT</i>).</p> <p>+ Có xây dựng và triển khai thực hiện kế hoạch hoặc mô hình thu gom, tái sử dụng, tái chế, xử lý chất thải nhựa; hướng dẫn, tuyên truyền vận động người dân thu gom, tái sử dụng, tái chế, xử lý chất thải nhựa.</p>		
--	--	--	--	--

2. Hướng dẫn thực hiện một số tiêu chí, chỉ tiêu về môi trường thuộc Bộ tiêu chí Quốc gia về xã nông thôn mới nâng cao giai đoạn 2021 - 2025

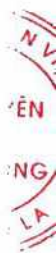
Tên tiêu chí	Nội dung tiêu chí	Hướng dẫn thực hiện	Hướng dẫn đánh giá	
Môi trường	17.1. Khu kinh doanh, dịch vụ, chăn nuôi, giết mổ (gia súc, gia cầm), nuôi trồng thủy sản có hạ tầng kỹ thuật về BVMT	<p>1. Đối tượng/phạm vi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Khu kinh doanh, dịch vụ (nếu có); - Khu chăn nuôi, giết mổ (gia súc, gia cầm); khu nuôi trồng thủy sản (nếu có). <p>2. Yêu cầu/quy định cụ thể</p> <p>Có hạ tầng kỹ thuật BVMT, bao gồm: Hệ thống thu gom, lưu giữ, vận chuyển, xử lý chất thải, quan trắc môi trường và công trình BVMT khác, cụ thể:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Có hệ thống thu gom, thoát nước mưa riêng biệt với hệ thống thu gom, thoát nước và xử lý nước thải tập trung. - Thực hiện quan trắc môi trường theo quy định. - Có công trình BVMT theo quy định, bao gồm: <ul style="list-style-type: none"> + Công trình xử lý chất thải là công trình, thiết bị xử lý nước thải, bụi, khí thải, CTR và CTNH. + Công trình thu gom, lưu giữ CTR là công trình, thiết bị thu gom, lưu giữ CTR thông thường, CTR nguy hại để đáp ứng yêu cầu phân loại, thu gom, lưu giữ, tái sử dụng, tái chế, vận chuyển CTR đến địa điểm xử lý hoặc tái sử dụng, tái chế. + Công trình BVMT khác. 	<p>1. Phương pháp đánh giá</p> <ul style="list-style-type: none"> - Có/không có hạ tầng kỹ thuật về BVMT. 	<p>1. Hồ sơ minh chứng</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hồ sơ về hệ thống thu gom, thoát nước mưa; - Báo cáo giám sát môi trường định kỳ (số liệu quan trắc môi trường); - Hồ sơ công trình BVMT được cấp có thẩm quyền phê duyệt.
	17.2. Tỷ lệ cơ sở sản xuất - kinh doanh, nuôi trồng thủy sản, làng nghề đảm bảo quy	Thực hiện theo hướng dẫn tại chỉ tiêu 17.2 thuộc Bộ tiêu chí xã nông thôn mới		

định về BVMT			
17.3. Tỷ lệ CTR sinh hoạt và CTR không nguy hại trên địa bàn được thu gom và xử lý theo quy định	Thực hiện theo hướng dẫn tại chỉ tiêu 17.6 thuộc Bộ tiêu chí xã nông thôn mới		
17.4. Tỷ lệ hộ gia đình thực hiện thu gom, xử lý nước thải sinh hoạt bằng biện pháp phù hợp, hiệu quả	<p>1. Đối tượng/phạm vi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nước thải là nước đã bị thay đổi đặc điểm, tính chất được thải ra từ hoạt động sản xuất, kinh doanh, dịch vụ, sinh hoạt hoặc hoạt động khác - Nước thải sinh hoạt là nước thải ra từ các hoạt động sinh hoạt của con người như ăn uống, tắm giặt, vệ sinh cá nhân... <p>2. Yêu cầu/quy định cụ thể</p> <ul style="list-style-type: none"> - BVMT đối với hộ gia đình: + Có công trình vệ sinh theo quy định. Trường hợp chưa có công trình, thiết bị xử lý nước thải, khi xây dựng mới hoặc cải tạo, sửa chữa nhà ở riêng lẻ tại đô thị, khu dân cư tập trung, phải xây lắp công trình, thiết bị xử lý nước thải tại chỗ đáp ứng yêu cầu về BVMT theo quy định. - Biện pháp phù hợp bao gồm: Bể tự hoại, bể lọc kỵ khí có vách ngăn, bể tự hoại cải tiến có vách ngăn và ngăn lọc kỵ khí dùng hướng lên; hồ kỵ khí, hồ hiếu khí, hồ ổn định; bãi lọc trồng cây; bể phản ứng theo mẻ, các công nghệ khác. 	<p>1. Phương pháp đánh giá</p> <ul style="list-style-type: none"> - Thống kê số hộ gia đình thực hiện và chưa thực hiện thu gom, xử lý nước thải sinh hoạt bằng biện pháp phù hợp, hiệu quả. <p>2. Phương pháp xác định</p> <p>Tỷ lệ hộ gia đình thực hiện thu gom, xử lý nước thải sinh hoạt bằng các biện pháp, công trình phù hợp (%) = Tổng số hộ thực hiện thu gom, xử lý bằng các biện pháp, công trình phù hợp / Tổng số hộ trên địa bàn x 100%.</p>	<p>1. Hồ sơ minh chứng</p> <ul style="list-style-type: none"> - Danh sách các hộ gia đình thực hiện và chưa thực hiện thu gom, xử lý nước thải sinh hoạt bằng biện pháp phù hợp, hiệu quả (bao gồm: tên, địa chỉ; khối lượng nước thải phát sinh tính theo ngày đêm; công trình/biện pháp xử lý đã triển khai).
17.5. Tỷ lệ hộ gia đình thực hiện phân loại CTR tại nguồn	Thực hiện theo hướng dẫn tại chỉ tiêu 17.11 thuộc Bộ tiêu chí xã nông thôn mới		

	<p>17.6. Tỷ lệ CTR nguy hại trên địa bàn được thu gom, vận chuyển và xử lý đáp ứng các yêu cầu về BVMT</p>	<p>1. Đối tượng/phạm vi</p> <ul style="list-style-type: none"> - CTNH là chất thải chứa yếu tố độc hại, phóng xạ, lây nhiễm, dễ cháy, dễ nổ, gây ăn mòn, gây nhiễm độc hoặc có đặc tính nguy hại khác. - CTR nguy hại tại chỉ tiêu này gồm: CTNH phát sinh từ hoạt động sản xuất, kinh doanh và trong sinh hoạt hộ gia đình, tổ chức; không bao gồm chất thải y tế nguy hại và bao gói thuốc BVTV. <p>2. Yêu cầu/quy định cụ thể</p> <ul style="list-style-type: none"> - Thu gom, xử lý chất thải y tế nguy hại theo quy định: + Bệnh viện, cơ sở y tế khác phải đáp ứng yêu cầu về BVMT. + Thực hiện theo quy định về quản lý CTNH. - Thu gom, xử lý bao gói thuốc BVTV sau sử dụng theo quy định. - Thu gom, vận chuyển và xử lý CTNH phát sinh từ hoạt động sản xuất, kinh doanh. 	<p>1. Phương pháp đánh giá</p> <ul style="list-style-type: none"> - Thống kê khối lượng CTR nguy hại phát sinh trên địa bàn. <p>2. Phương pháp xác định</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tỷ lệ CTR nguy hại được thu gom và xử lý theo quy định (%) = Tổng khối lượng CTR nguy hại được thu gom, xử lý/ Tổng khối lượng CTR nguy hại phát sinh trên địa bàn x 100%. 	<p>1. Hồ sơ minh chứng</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kế hoạch/Phương án thu gom, vận chuyển, xử lý CTR được cấp có thẩm quyền phê duyệt. - Báo cáo về công tác thu gom, xử lý chất thải CTR nguy hại bao gồm: khối lượng CTR phát sinh, biện pháp thu gom, xử lý, đơn vị thu gom, xử lý.
	<p>17.12. Tỷ lệ chất thải nhựa phát sinh trên địa bàn được thu gom, tái sử dụng, tái chế, xử lý theo quy định</p>	<p>Thực hiện theo hướng dẫn tại chỉ tiêu 17.12 thuộc Bộ tiêu chí xã NTM</p>		
<p>Chất lượng môi trường sống</p>	<p>18.7. Tỷ lệ hộ có nhà tắm, thiết bị chứa nước sinh hoạt hợp vệ sinh, nhà tiêu an toàn và đảm bảo 3 sạch</p>	<p>Thực hiện theo hướng dẫn tại chỉ tiêu 17.8 thuộc Bộ tiêu chí xã nông thôn mới</p>		
	<p>18.8. Tỷ lệ bãi chôn lấp CTR sinh hoạt trên địa bàn đảm bảo vệ sinh môi trường</p>	<p>1. Đối tượng/phạm vi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bãi chôn lấp CTR sinh hoạt (nếu có). <p>2. Yêu cầu/quy định cụ thể</p>	<p>1. Phương pháp đánh giá</p> <ul style="list-style-type: none"> - Thống kê số lượng bãi chôn lấp CTR 	<p>1. Hồ sơ minh chứng</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kế hoạch/Phương án thu gom, vận chuyển, xử lý CTR được cấp có

		<p>- Bãi chôn lấp CTR sinh hoạt đang hoạt động phải đảm bảo vệ sinh môi trường theo quy định.</p> <p>- Bãi chôn lấp CTR sinh hoạt sau khi đóng bãi và bãi chôn lấp CTR sinh hoạt không hợp vệ sinh phải được xử lý ô nhiễm, cải tạo đáp ứng yêu cầu về BVMT.</p>	<p>sinh hoạt đang hoạt động trên địa bàn.</p> <p>- Thống kê số lượng bãi chôn lấp CTR sinh hoạt sau khi đóng bãi và bãi chôn lấp CTR sinh hoạt không hợp vệ sinh hiện có.</p> <p>2. Phương pháp xác định</p> <p>- Tỷ lệ bãi chôn lấp CTR sinh hoạt trên địa bàn đảm bảo vệ sinh môi trường (%) = $\frac{\text{Tổng số bãi chôn lấp CTR sinh hoạt trên địa bàn đảm bảo vệ sinh môi trường}}{\text{Tổng số bãi chôn lấp CTR sinh hoạt hiện có trên địa bàn}} \times 100\%$.</p>	<p>thẩm quyền phê duyệt.</p> <p>- Báo cáo về quản lý các bãi chôn lấp trên địa bàn gồm: Danh sách, biện pháp quản lý, xử lý đảm bảo vệ sinh môi trường.</p>
--	--	--	---	---